

‘Ik ben vrolijk en schilder vrolijk’

Eind vorig jaar moest zijn tweede been worden geamputeerd. Ook kampt hij al jarenlang met nierfalen. Maar Henk van Donk uit Sauwerd zit niet bij de pakken neer. Zijn herontdekking van de verkwast maakt voor hem veel goed. Intussen bleef zijn schilderstalent niet onopgemerkt. Volgende maand treedt hij voor het eerst met zijn werk naar buiten.

Kunstenaar Henk van Donk met een van de vier schilderijen die hij vervaardigde voor de expositie ‘Doar bluit mien eerdappellaand’ in Eenrum. FOTO DVHN

KOOS BIJLSMA

Al zijn halve leven laat zijn gezondheid Sauwerder Henk van Donk (60) zichtbaar in de steek. Hij vertelt erover met humor. „Ik was amper de dertig gepasseerd toen ik ben gestopt ben met roken. Meteen daarop begon het gedonder en raakte mijn gezondheid in de versukkeling.

Hij lijdt aan een erfelijke kwaal aan zijn aderen. Deze bindweefselziekte maakte dat zijn linkerbeen drie jaar geleden moest worden geamputeerd. Vijf jaar terug kwam daar een nierziekte bij. Jarenlang moest Van Donk regelmatig naar het ziekenhuis voor nierdialyse. „Ik voelde hoe de energie uit me wegvloede.” Februari vorig jaar kwam de ommekeer. „Toen schonk mijn partner Sybrand van Dijk (voorganger van de protestantse gemeente in Adorp-Wetsinge-Sauwerd, red.) mij zijn gezonde nier.” Dat er een medische match mogelijk bleek, vinden Henk van Donk en zijn man nog steeds heel bijzonder.

„Mijn man Sybrand is tien jaar jonger dan ik ben. Hij schonk mij echt een supernier. Meteen al na de transplantatie werkt zijn nier in mijn lichaam als een trein. Daardoor kreeg ik weer energie voor twee. Dat bracht mij ertoe voorzichtig een poging te doen mijn oude stiel als kunstschilder weer op te pakken. Een jaar of tien geleden volgde ik een opleiding aan de kunstacademie in Den Haag. Maar mede door de medische perikelen was het schilderen bij mij in de versukkeling geraakt. Eerlijk gezegd zag ik het ook niet echt zitten om mezelf de hele dag op te sluiten in een atelier om aan het einde van een lange dag weer tevoorschijn te komen.”

Dankzij een workshop die hij volgde bij kunstenaars Antje Sonnenschein uit Wirdum kwam zijn

plezier in schilderen terug. „Ik was al veel langer onder de indruk van haar kleurrijke werk. Het straalt vrijheid uit en expressie.” Van Donk zegt dat zijn stijl van werken is veranderd. „Op de kunstacademie leerde ik werken volgens een vast concept. Op de academie bestond in die tijd een voorkeur voor abstracte kunst: je moest vooral niet kunnen zien wat iets voorstelde op een schilderij.”

„Wat er veranderd is? Ik durf nu verf te pakken. Ben ook veel vrijer geworden in mijn kleurgebruik. Ik houd van vrolijke kleuren. Dat past bij mijn karakter. Sombere kleuren ken ik nauwelijks. Aardekleuren als zwart en bruin gebruik ik haast niet. Ik houd van felle kleuren. Dat zie je terug op mijn schilderijen. Dat is ook wat ik hoor van mensen die mijn werk waarderen. Die zeggen tegen mij: ‘Van jouw schilderijen word ik vrolijk.’”

Juist toen hij na het herontdekken van zijn schilderskunst er met frisse energie tegenaan wilde, diende zich

‘Sauwerd kent opvallend groot aantal stellen dat homoseksueel is’

eind vorig jaar een nieuwe tegenslag aan. Zijn stofwisselingskwaal begon in alle hevigheid weer op te spelen. Daardoor werd hij ernstig ziek en moest in december ook zijn linkerbeen laten amputeren. „Dat was voor ons allebei op dat moment wel even slikken.” Het rouwproces na de amputatie van zijn eerste been was groter dan de tweede keer. Maar het herstel liet langer op zich wachten. „Zoveel maanden na dato is de wond nog steeds niet helemaal dicht”, zegt hij. „Daarom moet ik wachten voordat ik mij een beenprothese kan laten aangemeten. Zodoende ben ik nu al vele maanden aangewezen op mijn rolstoel.”

De kunstenaar is al twaalfenhalve jaar getrouwd met zijn partner Sybrand. De twee leerden elkaar kennen in 1999. „Ondanks mijn gezondheid besloten we er samen tegenaan te gaan en vooral niet te sikkeneuren.” Hij probeert het gemis van zijn beide benen te relativeren: „Ik moet wat maken van het leven. Anders blijft er niks van me over. Ik vergelijk mezelf wel eens met een baby in een wieg. Die kan toch ook niet lopen? Toch zijn vrijwel alle baby’s blij.” Zijn ziekte en handicap hebben ook een grote impact op het leven van zijn partner, beseft hij. „Sybrand moest ’s morgens mijn po-stoel legen. Ook zet hij iedere ochtend een schaal met water voor me klaar zodat ik me kan wassen. Ik ben niet in staat te douchen.”

Ook als kunstenaar is hij afhankelijk van zijn partner. „Ik ben lichamelijk niet in staat eropuit te trekken om schetsen te maken van een landschap. Dus trekt Sybrand regelmatig met de fotocamera eropuit.

„Hij maakt foto’s van landschappen en andere tafereelen. Als hij thuiskomt, maak ik daaruit een selectie. Aan de hand van de foto’s die ik uitkies, ga ik schilderen.”

Acht jaar geleden betrokken de kunstenaar en predikant de pastorie naast de protestantse kerk in Sauwerd. Daarvoor woonden ze in Hekelingen bij Spijkenisse, waar Van Dijk eveneens voorganger was. Hun homoseksualiteit werd vanaf dag één geaccepteerd in Sauwerd, zegt Van Donk. „Ook de predikant die Sybrand opvolgde was homo. Die had waarschijnlijk het voorwerk gedaan.” Hij noemt het opvallend hoeveel homoseksuele stellen, zowel vrouwen als mannen, in Sauwerd wonen. „Dat is bizar. Je zou haast denken dat zich hier een roze aardstraal onder de bodem bevindt.”

Boerenbedrijven open tijdens expositie

‘Doar bluit mien eerdappellaand’ is het thema van de tentoonstelling in galerie Het Raadhuis in Eenrum die plaatsvindt van 10 juni tot en met 6 augustus. Henk van Donk maakt hier met vier schilderijen zijn expositiedebuut. In deze expositie staan de aardappel, vogels, akkers, boerderijen en velden in alle stadia centraal. In totaal exposeren veertien kunstenaars. Gerard Back, hoogste baas van aardappelhuis HZPC Holding BV, spreekt zondagmiddag 11 juni een openingswoord. De titel van de tentoonstelling komt uit een lied van de Groningse volkszanger Ede Staal. Ter gelegenheid van de expositie stellen boeren in de regio hun bedrijven open voor bezoekers. De data zijn te vinden op www.waddenland.nl/boerenland.

Een kleurrijk landschap geschilderd door Henk van Donk. EIGEN FOTO